

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p style="text-align: center;">Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>Biogram Józefa Pilcha [w:] „Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej”, t. 3, 1998 r., s. 196 – 197.</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p>Ilość skanów</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Autor</p> <p>Stefania Bojda Józef Golec</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p style="text-align: center;">nakładem autora</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p style="text-align: center;">Cieszyn</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p style="text-align: center;">1998</p>	
<p>Sygnatura</p> <p style="text-align: center;">---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p style="text-align: center;">Książka (ksero)</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p style="text-align: center;">13,3 x 20,5 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p style="text-align: center;">---</p>	
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>XX wiek, II Rzeczpospolita Polska, II wojna światowa, Polska Rzeczpospolita Ludowa, Józef Pilch, Tadeusz Reger, Stefania Bojda, Józef Golec, Cieszyn, Ustroń,</p>		<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p> <p>Szczegółowy biogram Józefa Pilcha umieszczony w „Słowniku biograficznym ziemi cieszyńskiej”, którego II tom osobiście konsultował.</p>
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>kultura, historia, Śląsk Cieszyński, „Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej”, popularyzacja wiedzy, regionalizm, socjalizm, bibliofilia, bibliografia, Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem” w Ustroniu, „Pamiętnik Ustroński”, „Słownik gwary cieszyńskiej”, Robotnicze Stowarzyszenie Kulturalno – Oświatowe „Siła”, Organizacja Młodzieżowa Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, OM TUR,</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p style="text-align: center;">---</p>		

czej. W 1928 r. został ponownie wybrany posłem. W 1930 r. kandydował znowu, lecz nie uzyskał już mandatu poselskiego. Odtąd poświęcił się głównie pracy pedagogicznej w niemieckim Seminarium Nauczycielskim Koedukacyjnym w Bielsku. Na emeryturę przeszedł w 1937 r. Publikował swoje artykuły w prasie niemieckiej wychodzącej w Polsce, krytykując politykę polską wobec mniejszości niemieckiej w Polsce. Pod koniec wojny wyjechał do Bawarii. Zmarł w Monachium 22.2.1964 r.

PSB, t. XXVI, s. 163-164; PRP, s. 522; MB 1964/4, s. 10

PILCH Józef (1913—1995), historyk regionu, dział. kulturalny i spółdzielczy, publicysta. Urodził się 2.8. w Golezowie. Szkołę powszechną ukończył w 1927 r. w Ustroniu, następnie uczył się zawodu ślusarza w tamtejszej fabryce Brevellier-Urban. Do 1935 r. pracował w wyuczonym zawodzie, po czym odbył służbę wojskową w II Pułku Lotniczym w Krakowie. Po odbyciu służby wojskowej pracował w Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Ustroniu. W 1938 r. został kierownikiem spółdzielczego sklepu w Wiśle.

W okresie międzywojennym, od 1930 r. był działaczem Robotniczego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Sila”. W tym okresie zawarł bliższą znajomość z Tadeuszem Regerem i brał aktywny udział w życiu kulturalnym Ustronia.

We wrześniu 1939 r. najpierw uciekał przed hitlerowcami na wschód, później był świadkiem bolszewickiego najazdu na Polskę. Gdy wrócił z wojennej tułaczki, został aresztowany i zesłany do obozu pracy przymusowej w Niemczech. Po ucieczce stamtąd i powrocie do Gojów w Ustroniu, nawiązał w 1942 r. kontakt z ruchem oporu w Beskidach i do końca okupacji ukrywał się.

Po zakończeniu wojny powrócił do pracy w ustronńskiej PSS, pracując jako księgowy. Był także działaczem spółdzielczym; aktywności w tym zakresie nie zaniechał także po

przejęciu w 1978 r. na emeryturę. W okresie powojennym kontynuował pracę społeczną i kulturalno-oświatową. Początkowo w reaktywowanym kole „Sily”, przekształconym w ogniwo OM TUR. Organizował biblioteki i amatorski ruch artystyczny, w którym brał czynny udział. Dzięki pracowitości, systematyczności i wrodzonym zdolnościom, stał się wytrawnym bibliofilem, bibliografem, pamiętnikarzem i badaczem regionalnym. Opracował szereg biogramów dla *Polskiego słownika biograficznego* i *Śląskiego słownika biograficznego*. Był laureatem szeregu nagród w konkursach na wspomnienia oraz autorem takich m.in. wartościowych pozycji książkowych, jak *Ustroń 1939 - 1945, Zasłużeni ludzie Ustronia, Z dziejów Robotniczego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Sila” na Śląsku Cieszyńskim (1908 - 1939), Polskie pierwodruki cieszyńskie*. Poza tym ma na koncie kilka druków zwartych jako współautor, jak również dziesiątki szkiców i artykułów w prasie i w wydawnictwach regionalnych. Zredagował 8 roczników „Pamiętni-

ka Ustrońskiego”, który zapelniał w większości własnymi pracami. Zainicjował i był współautorem *Słownika gwary cieszyńskiej*, do którego wniósł największy wkład. Należał do grona konsultantów II tomu *Słownika biograficznego ziemi cieszyńskiej*. Zmarł

8.10.1995 r. w Szpitalu Ustroniewskim w Ustroniu.

Józef Pilch - Stefania Bojda - SBLL Tom III - 1998

8.10.1995 r. w Szpitalu Uzdrawiskowym w Ustroniu.

GZC 1963/2, foto, 1983/8 s. 5, foto, 1987/45 s. 4, foto i nr 49-50 s. 8, 1988/1 s. 8, foto i nr 27-28 s. 5, 1995/52, foto; P 1974/2, okł. + foto, nr 12, s. 13-14, nr 10, s. 2-3 + foto, 1980/23, s. 1 foto; Józef Pilch, *Wśród ksiązek*, Ustroń 1993; *Bibliografia J. Pilcha*, Ustroń 1996; GU 1993/27, s. 1-2 i 4, 1995/42; PU 1995/8

PILCH Karol (1901—1942), działacz związkowy i socjalistyczny. Urodził się 24.1. w Łazach na Śląsku Cieszyńskim, był synem Jana, górnika, działacza społecznego i spółdzielczego. Szkołę powszechną ukończył w Łazach i cztery klasy gimnazjum w Orłowej, które opuścił w 1914 r. Uczestniczył w I powstaniu śląskim (1919), po czym przedostał się do Polski. Od 1921 r. brał żywy udział w pracach Centralnego Związku Górników w Polsce. W latach 1924-1925 skierowany przez Komisję Centralną Związków Zawodowych był słuchaczem Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych w Wiedniu i w Oksfordzie. W 1925 r. został kierownikiem drukarni „Górnika”, organu prasowego CZG. W sierpniu 1926 r. objął funkcję sekretarza okręgowego CZG w okręgu Krosno (tzw. zachodni okręg naftowy) i funkcję tę sprawował aż do wybuchu wojny w r. 1939.

Szczególną aktywność przejawiał w prowadzonej od r. 1928 akcji budowy Domów Ludowych CZG. W dużej mierze jego zasługą było wybudowanie Domu Robotniczego w Krośnie. Na V Kongresie CZG (Kraków 1933) został wybrany na członka Zarządu Głównego CZG. Uczestniczył w składzie delegacji polskiej w Międzynarodowym Kongresie Górników w Pradze (1936). Na kolejnym VI Kongresie CZG także został wybrany na członka ZG.

Jednocześnie rozwijał ożywioną działalność w PPS, której członkiem był od 1922 r. Od 1932 do 1939 r. pełnił funkcję sekretarza Powiatowego Komitetu partii w Krośnie. Wchodził także do Rady Naczelnej PPS wybierany do niej na trzech kolejnych kongre-

sach (1931, 1934, 1937). Był także radnym miejskim w Krośnie od 1934 r., będąc jednocześnie aktywnym w wielu organizacjach i stowarzyszeniach na terenie Krosna. Należał także do inicjatorów akcji zbierania zażytków do tworzącego się w drugiej połowie lat trzydziestych muzeum miejskiego.

Już od listopada 1939 r. należał Pilch do czołowych organizatorów konspiracyjnej PPS - Wolność, Równość, Niepodległość (PPS-WRN) w powiecie krośnieńskim. Wkrótce z ramienia kierownictwa tej organizacji został „kierownikiem całej pracy podkarpackich socjalistów”. Aresztowany przez gestapo, więziony w Jasle, Tarnowie i Krakowie, został odtransportowany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie zmarł 19.3.1942 r.

PSB XXVI s. 242-243

PILCH Władysław (1923—1996), metalurg, prof. Akademii Górniczo-Hutniczej. Urodził się 7.2. Maturę ukończył w Liceum Matematyczno-Fizycznym w Cieszynie w 1947 r.

Po ukończeniu studiów wyższych związał się z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie, gdzie pełnił różne odpowiedzialne funkcje. Był m.in. kierownikiem w Instytucie Surowców Mineralnych, prodziekanem Wydziału Górniczego, długoletnim wicedyrektorem In-